

(rajonas / miestas, mokykla)

klasės (grupės) mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA KURTIESIEMS IR NEPRIGIRDINTIESIEMS

Rašytinio teksto suvokimas ir rašytinio teksto kūrimas

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

Trukmė – 3,5 val. (210 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų arba kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite **juodai rašančiu** tušinuku aiškiai ir įskaitomai. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto suvokimo testo variantų (vienas – grožinis, kitas – negrožinis).
- Atlikdami rašytinio teksto suvokimo užduotį, atsakymus rašykite po klausimu paliktose eilutėse. Į klausimus atsakykite tiksliai ir glaustai. Jūsų atsakymai turi tilpti paliktose eilutėse. Jei neprašoma cituoti ar pateikti pavyzdžių iš teksto, **atsakymus formuluokite savais žodžiais**. Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto kūrimo testo variantų.
- Atlikdami rašytinio teksto kūrimo užduotį, naudokitės juodraščiu. Jam palikta vietos užduoties sąsiuvinyje. Juodraštis nebus vertinamas. Pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Jeigu kuri nors dalis (rašytinio teksto suvokimas ar rašytinio teksto kūrimas) bus įvertinta 0 taškų, egzaminas bus neišlaikytas.**

Linkime sėkmės!

ĮVERTINIMAS TAŠKAIS

Rašytinio teksto suvokimas	Rašytinio teksto kūrimas	TAŠKŲ SUMA
50	50	100

Vertinimo komisijos pirmininkas

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I)

(parašas, vardas ir pavardė)

(II)

(parašas, vardas ir pavardė)

I. RAŠY TINIO TEKSTO SUVOKIMAS

(Trukmė – 80 min.)

Perskaitykite tekstus. **Pasirinkite vieną iš dviejų pateiktų tekstų ir atlikite užduotis.**

1 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)
Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

ŽYDRIEJI JUNGOS

1. Šarūnas ant skiedryno skaldė malkas. Įniršęs, net prasižiojęs. Buvo pats vidudienis. Birželio saulė kepino negailestingai ir atkakliai. Pailgu berniuko veidu, nosimi varvėjo prakaitas. Šlapia buvo ir nugara, ir krūtinė... Šarūnas taip smarkiai mojavo kirviu, kad ant nuogos krūtinės kabantis tristiebis burinis laivas šokinėjo kartu su grandinėle, lyg iš tikrųjų būtų pakliuvęs į tikrą audrą. Visa tai rodė berniuko jėgą, tvirtą būdą ir pasiryžimą nepasitraukti nuo malkų krūvos, kol nebus viskas suskaldyta... Ir štai Šarūnas užsimojo paskutiniam smūgiui. Sukandęs dantis, iš visų jėgų trenkė kirviu. Braškėdamas skilo pusiau paskutinis pušies drūtgalis. Pats storiausias iš visų, paliktas pabaigai. Pakvipo sakais.
2. – Bravo, Jūrininke! Tai bent smūgis!
 Tai Mindaugas šūkavo, eidamas kiemu prie draugo. Pirma, žinoma, peršokęs tvorą. Mat jis niekino kad ir dailiausius vartus, plačiausias duris... Vikriai lyg katinas peršokdavo aukščiausią tvorą, o į trobos vidų žinojo tik vieną kelią – langą. Žinoma, jei jis atidarytas. Apylinkėje visi aukštieji medžiai buvo jo išlapioti, visos olos išlandžiotos... Mindaugas buvo lieknai nuaugęs, vikrus ir drąsus berniukas. Tik galva kažkodėl buvo didoka. Dėl jos ir praminė jį draugai Šamu. O gal dar ir todėl, kad berniukas vandenyje jautėsi lyg tikra žuvis. Jis plaukė puikiai.
3. – Tu, Šame, visada pasirodai, kai jau šaukštai po pietų. Matai šią krūvą malkų? – nepasidavė draugo pagyrai Šarūnas.
 – Negalėjau... Manęs senė taip pat už dyką nešeria... Tu vienas?
 – Tuščia... Tik aš ir Micius...
 Mindaugas, norėdamas įsitikinti, kad draugas teisybę sako, apžvelgė sodybą. Aplinkui tvyrojo įkaitinta tyla. Nuo saulės spindulių alpo medžiai, mieguistai atrodė troba, daržinė, į pavėsius buvo nulindusios vištos. Netgi katinas Micius, šiaip jau pamėgęs šilumą, buvo kažkur į vėsesnę vietelę pasitraukęs.
4. Šarūnas pasitaisė pasmukusius džinsus, nusispjovė ir, žengęs kelis žingsnius, griuvo ant pilvo į tankią kiemo žolę. Vėsią ir malonią. Mindaugas pasekė draugu.
 – Suprantu, Jūrininke, – murmjėjo jis, atsigulęs šalia. – Suprantu, vėl sapnuoji vandenynus, tolimus kraštus, laukinius žmones, bananus ir apelsinus... Aš, žinoma, nieko prieš. Tačiau kartais man atrodo, kad esi nesveiko proto...
5. – Tu, Šame, tikras žemės kurmis. Bijai toliau pajudėti. Ką mes čia matom? Tuos pačius kelius, tuos pačius namus, tuos pačius žmones...
 – Jūrininke, o mūsų ežeras?
 – Ežeras čia niekuo dėtas. Jei jau pagarsėti, tai pagarsėti... O ar tau nebūna taip: užlipi ant kalno, matai aplinkui sodybas, miškus, upes... Įdomu, bet neilgam. Po valandėlės parūpsta, kas ten, kur dangus su žeme susisiečia... Taigi, kas ten, už tos linijos, o gal ir dar toliau? Ar tau taip nebūna, Šame?
 – Tai juk horizontas! Jei eisi artyn, jis bėgs nuo tavęs. Negi geografijos nesimokei?
 – Mokiausi, Šame, mokiausi... Tu kaip sau nori, o aš nutariau veikti.
6. Mindaugas nejučiomis pasislinko arčiau. Ginčytis, žinoma, galima, bet Šarūnas ne visada tuščiai plepa. Įdomių dalykų jis prigalvoja. Kartais net širdis alpsta besiklausant.
 – Pasakok, Jūrininke, klausau...
 – Taip jau iš karto? Nieko nebus. Prisieik, kad niekam nė žodžio. Nuryk žolės kuokštą.
 Mindaugas susiraukė ir ryžtingai maktelėjo savo didelę galvą į tankią žolę. Išrovęs dantimis keletą smilgų, ėmė kramtyti.

- Ryk, sakau, nes kitaip negalios priesaika.
Mindaugas čiaudėjo, kosėjo, bet nurijo.
7. Šarūnas staiga pašoko ir nuskubėjo į trobą. Po valandėlės sugrįžo. Priklaupė ant kelių ir prieš draugo akis ištiesė pasaulio žemėlapi.
- Aš iškeliauju į tolimus kraštus, – reikšmingai pasakė jis. – Štai čia mano kelionės tikslas! Smiliumi dūrė į tolimiausią didžiulio vandenyno kampą.
- Juk tai vanduo, – užgulė žemėlapi Mindaugas. – Vanduo, ir daugiau nieko...
- Tu tamsus ir neapsišvietęs, Šame. Iš knygų sužinojau, kad būtent čia, šitoje vietoje, turi būti dar niekieno neaptikta sala.
- Na jau! Dabar nėra nežinomų salų. Net Mėnulį žmonės apšniukštinėjo. Netikiu.
- Žinai ką, Žemėje dar daug baltų dėmių. Ar neskaitei apie Amazonės džiunglėse aptiktą nežinomą indėnų gentį?
- Kažką girdėjau, – nenorom atsakė Mindaugas.
- Jau šviesėja tavo protas, Šame. Taigi čia, šiame vandenyne, yra nežinoma sala. Aš pirmas ją ir aplankysiu.
8. – Olialia... Kaip tu ją pasieksi, Jūrininke?
- Pirmiausia nusigausiu iki uosto. Įsidarbinsiu laive junga*. Viskas labai aišku ir paprasta. Po to – kelionė!
- O jei nepriims?
- Jungos visada reikalingi. Ypač tokie vikrūs kaip tu, Šame. Mindaugas papūtė lūpas.
- Taip... – nutęsė jis. – Tai lyg ir pabėgimas iš namų?
- Kodėl?.. Paliksim laiškus. Paaiškinsim viską...
- Bet iki uosto nukakti reikalingi pinigai? – Mindaugas pasikasė pakaušį.
- Aš viską apmąščiau. Planas detalus, – Šarūnas glustelėjo prie draugo. Ilgai jis kažką šnabždėjo, rodė rankomis.
- Taip, – vėl mįslingai nutęsė Mindaugas.
- Netinka? Bijai?
- Ar aš kada nors bijojau?
- Taip ir maniau, – rimtai pasakė Šarūnas. – Dabar – prie ežero! Reikia gerai nuplauti nuobodaus gyvenimo dulkes!

*junga – jaunesnysis jūrininkas

Pagal Vladą Dautartą

Klausimai ir atsakymai

1. Kaip draugai vadina Šarūną? (2 dalis)

_____ (1 taškas)

2. Kodėl Mindaugą draugai vadino Šamu? (2 dalis)

A. _____

B. _____ (2 taškai)

3. Nurodykite du požymius, įrodančius Mindaugo vikrumą ir drąsą. (2 dalis)

A. _____

B. _____ (2 taškai)

4. Paaiškinkite, kaip suprantate teiginį „šaukštai po pietų“. (3 dalis)

_____ (1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

5. Raskite tekste ir parašykite sinonimus šiems žodžiams:

- A. Nemaitina – _____ (3 dalis)
 B. Apžiūrėjo – _____ (3 dalis)
 C. Trumpam – _____ (5 dalis)
 D. Pažadas – _____ (6 dalis)

(2 taškai)

6. Pažymėkite, kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi. Atsakymus žymėkite X. (4–5 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Teiginiai</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Klaidingas</i>
A. Iš žemės išlindo kurmis.		
B. Horizontalo linijos pasiekti neįmanoma, nes ji vis tolsta.		
C. Mindaugas, klausydamasis draugo kalbos, pirštais rovė žolę.		
D. Mindaugas netiki, kad žemėje gali būti vieta, kurios dar neaplankė joks žmogus.		
E. Šarūnas perskaitė knygoje, kad vandenyne yra neatrastų salų.		
F. Šarūnas ir Mindaugas Amazonės džiunglėse aptiko nežinomą gentį.		

(3 taškai)

7. Ką turėjo padaryti Mindaugas, kad draugas jam pasakytų paslaptį? (6 dalis)

_____ (1 taškas)

8. Raskite ir išrašykite citatą, įrodančią, kad Šarūno galvoje gimsta daug netikėčiausių minčių. (6 dalis)

_____
 _____ (1 taškas)

9. Ko Šarūnas nubėgo į namus? (7 dalis)

_____ (1 taškas)

10. Ką Šarūnas planuoja padaryti pirmas? (7 dalis)

_____ (1 taškas)

11. Ko reikia, kad Šarūno planas būtų sėkmingai įgyvendintas? Įvardykite tris iš keturių tekste minimų priemonių. (8 dalis)

A. _____

B. _____

C. _____

(3 taškai)

Čia rašo
vertintojai

I II III

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pabraukite teisingą atsakymo variantą ir paaiškinkite, kodėl.

- A. Meniniam
B. Publicistiniam
C. Moksliniam

Čia rašo
vertintojai

I II III

(2 taškai)

13. Paisydami teksto nuoseklumo, surašykite teiginius iš eilės.
Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

- A. Šarūnas atsineša pasaulio žemėlapi.
B. Šarūnas baigė kapoti malkas.
C. Šarūnas sugalvojo planą, kaip įgyvendinti savo svajonę.
D. Mindaugas į vidų patekdavo išokdamas pro atidarytą langą.
E. Abu berniukai nubėgo prie ežero.
F. Berniukai gulėjo maloniai vėsioje žolėje.
G. Mindaugas prisiekia, kad niekam neišduos draugo paslapties.
H. Šarūnas mano, kad pasaulyje yra daug dar žmonių neaplankytų vietų.
I. Sodyboje buvo tik Šarūnas ir katinas.
J. Šarūnui nusibodo kasdien matyti tuos pačius vaizdus, jis trokšta nuotykių.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

2 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)
Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

SENOVĖJE ARKLIAMS NE TIK ŽEMĖ DIRBTA, O ŽIRGAIS – NE TIK Į KARĄ JOTA

1. Dar prieš kelis dešimtmečius Lietuvoje arklys buvo kasdienio gyvenimo dalis, įprastas gyvūnas kiekvienoje sodyboje, o dabar jau tapo vos ne egzotišku, net prabangos simboliu.

Lietuvoje didžiausia arklių šventė buvo Jurginės, nes šventasis Jurgis laikytas arklių globėju. Tą dieną arkliams stengdavosi nedirbti, juos maudydavo. Dėmesys arkliui buvo skiriamas ir Užgavėnių metu. Tą dieną buvo važinėjama jaunais arkliams – manyta, kad tada jie augs sveiki ir stiprūs.

2. Arkliui pavadinti lietuvių kalboje yra labai daug žodžių. Dažniausiai vartojamas žodis yra arklys. Gražus, puikus arklys, kuriuo paprastai jojama, rečiau važiuojama, vadinamas žirgu. Arklio patelę vadina kumele. Jauną, neseniai atsiradusį arkluką – kumeliuku. Veislinis, smarkus arklys vadintas eržilu, kumeliu. Seną, nukaršusį arklį – kuinu. Ašva ir ašvėnis – seniausi indoeuropiečių arklių pavadinimai, išlikę lietuvių tautosakoje (patarlėse).

Arklio spalvos apibūdinimas kai kuriais atvejais buvo vartojamas ir apskritai kaip arklio vardas. Arkliams vadinti juodbėriais, bėriais, sarčiais, obuolmušiais, šyviais, širmiais, širviais, juodžiais, kaštanais, keršiais, pelėkais ir kitais jų spalvų pavadinimais. Dabar dauguma šių žodžių baigiami pamiršti ir arkliams pasidaro tiesiog rudi ar pilki, kaip niekada vadinami nebuvo.

3. Lietuvių tautosakoje arklys yra vienas iš populiariausių vaizduojamų gyvūnų. Vargu ar atsirastų bent vienas tautosakos žanras, kuriame nerastume šio personažo. Taip atsitiko, matyt, todėl, jog prijaukintas apie V–IV tūkstantmetį prieš Kristų arklys daug šimtmečių tarnavo žmogui taikaus gyvenimo kasdienybėje bei karo žygiuose. Arklys – tai gyvūnas, tinkamas įvairiems darbams atlikti, tačiau kai kuriuose tautosakos tekstuose reiškia ypatingą pagarbą ne tik gyvam, bet ir kritusiam arkliui. Įvairiapusiškas arklio vaizdinys lietuvių liaudies dainose rodo, kad jis užėmė bene svarbiausią vietą tarp visų naminių gyvūnų tradicinės kultūros žmogaus pasaulėžiūroje.

Pasakose ir sakmėse vis dėlto dažniau minimas dirbantis arklys arba juo kur nors važiuojama, jojama. Arklio atsiradimas žmogaus gyvenime siejamas su žemdirbyste, jis suvokiamas kaip gyvūnas, kuriuo dirbama žemė.

4. Nemažai dėmesio skiriama arklių išvaizdai apibūdinti. Vienais atvejais idealizuojama: jie vadinami saulės, mėnulio arkliams, žėrinčiais auksu, sidabru ar deimantais. Paprastai puiki arklio išvaizda rodo ypatingą jo šeiminingo statusą. Kitais atvejais, atvirkščiai, išvaizda sumenkinama: arklys vadinamas luošu, kreivu, raišu. Tačiau tuomet jis būna be galo protingas, žino, kaip išsisukti iš visų užklupusių bėdų, kartais pranašauja ateitį. Tautosakoje menka išvaizda dažnai savyje slepia didelę išmintį. Svarbi pasidaro ir arklio spalva ar lytis. Egzistuoja dviprasmiškas kumelės įvaizdis folklore: vienuose tekstuose ji akivaizdžiai tampa pašaipos objektu, kituose – išaukštinama kaip motina, galinti duoti palikuonių.

5. Žmonės visada žavėjo arklių greitį, veržlumą, aktyvumą, todėl šios savybės dažnai minimos ir tautosakoje: pasakose arklys įgauna nepaprastą greitį, mįslėse po arklio vaizdiniu slepiamas vėjas, dūmai, ugnis, kiti gamtos objektai.

Kaip viena iš neigiamų arklių savybių iškeliamas jų ėdrumas. Jis ypač pabrėžiamas trumpuosiuose tekstuose: patarlėse, mįslėse.

6. Mūsų protėviai tikėjo, jog arklys – vienas iš nedaugelio gyvūnų, kuris gali matyti dvasias. Yra daug pasakojimų apie pasikeitusį arklių elgesį prie kapinių, piliakalnių, namų, kuriuose tragiškai žuvo žmogus. Užrašyta netgi būdų, kaip su arklio pagalba ar naudodamasis arklio pakinktais žmogus gali pamatyti mirusiųjų vėles. Dažnai apie mirtį buvo sprendžiama iš pas ligonį važiuojančio kunigo arklio, taip pat iš arklių, vežančių karstą į kapus, elgesio: į kurią pusę pasisuka jų galvos – toje pusėje bus artimiausia mirtis.

7. Liaudies dainose minima, kad arkliams klumpa, griūna, išsikinko – tai irgi pranašauja nesėkmę: nuotakos ieškančiam jaunuoliui – nesėkmingas piršlybas, o kariui – žūtį mūšyje. Žvengimas, prunkštimas tam tikru metu taip pat buvo laikomi lemtingais, dažnai nelaimę nešančiais ženklais. Daugeliu atvejų netinkami laikyti šviesūs, beveik balti ir kerši arkliams: jie, manyta, ir nešė nelaimes, ir buvo fiziškai

silpnėsi. Įdomu tai, jog iš arklio elgesio buvo galima nuspręsti, ar jį ketinama pavogti.

8. Ne visada arklys nesėkmes lemia. Štai norinčios ištekėti merginos Kūčių naktį ne tik klausydavosi, iš kurios pusės šunys loja, bet ir kur arkliai žvengia. Apskritai manyta, jei arklys už lango sužvengs – lauk piršlių. Taigi, arkliai, žirgai buvo siejami ir su vedybine sėkme.

Lietuvoje žirgas nuo seniausių laikų buvo apgaubtas ypatinga aureole. Žirgui, ypač jo galvai, senovės lietuvių tikėjime bei dvasinėje kūryboje priskiriama nepaprasta galia: ji saugodavo sodybą, namus nuo visų blogybių. Netgi siluetinės iš medžio išdrožtos žirgų galvos, pritvirtintos stogo kraigo galuose, pasak padavimų, apgindavo žmones nuo ligų, skurdo, gaisrų ir kitų negandų.

Pagal Romualdą Urbonavičiūtę (užrašytos Vytauto Didžiojo universiteto Etnologijos ir folkloristikos katedros doktorantės Giedrės Šukytės, kurios mokslinio darbo tema „Arklys lietuvių tradicinėje kultūroje“, mintys)

Klausimai ir atsakymai

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Kuri šventė laikyta didžiausia arklių švente? (1 dalis)			
	_____ (1 taškas)			
2.	Pagal ką lietuviai pavadindavo arklius? (2 dalis)			
	_____ (1 taškas)			
3.	Koks arklys vadinamas: (2 dalis)			
A.	Žirgu _____			
B.	Kuinu _____			
C.	Eržilu _____ (3 taškai)			
4.	Kokios buvo arklio funkcijos lietuvių namuose? (3 dalis)			
A.	_____			
B.	_____ (2 taškai)			
5.	Raskite tekste ir parašykite sinonimus šiems žodžiams:			
A.	Veikėjo – _____ (3 dalis)			
B.	Žinomiausių – _____ (3 dalis)			
C.	Spindinčiais – _____ (4 dalis)			
D.	Šlubu – _____ (4 dalis) (2 taškai)			
6.	Kokia tautosakoje vaizduojama kumelė? (4 dalis)			
A.	_____			
B.	_____ (2 taškai)			

7. Raskite ir išrašykite citatą, įrodančią, kad tautosakoje prastesnės išvaizdos arkliai buvo laikomi protingais. (4 dalis)

(1 taškas)

8. Ką lietuvių mįslėse maskuoja vartojamas žodis „arklys“? (5 dalis)

(1 taškas)

9. Pažymėkite, kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi. Atsakymus žymėkite X. (4–6 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Teiginiai</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Klaidingas</i>
A. Protėviai tikėjo, kad arklys gali padėti žmogui pamatyti dvasias.		
B. Arklys pasuka galvą į kunigą, važiuojantį pas ligonį.		
C. Manyta, kad arklio prunkštimas kai kada reiškė artėjančią nelaimę.		
D. Laimę reiškė šviesūs, beveik balti arkliai.		
E. Kūčių naktį netekėjusios merginos norėdavo išgirsti arklio žvengimą.		
F. Namus nuo nelaimių saugojo arklių galvų iškamšos.		

(3 taškai)

10. Kas reiškė nesėkmingas piršlybas ar žūtį kare? (7 dalis)

(1 taškas)

11. Paaiškinkite, kaip suprantate teiginį „apgautas ypatinga aureole“. (8 dalis)

(1 taškas)

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pabraukite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

- A. Meniniam
B. Publicistiniam
C. Moksliniam

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

- 13.** Paisydami teksto nuoseklumo, surašykite teiginius iš eilės.
 Atsakdami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

- A. Šviesių spalvų arkliai laikyti fiziškai silpnesniais.
 B. Švenčių metu arkliai ilsėdavosi.
 C. Drožinėti žirgai puošė sodybas.
 D. Kalbant apie arklį, minimi ir nelabai geri bruožai, vienas jų – kad arklys labai daug ėda.
 E. Vienas iš populiariausių lietuvių tautosakos veikėjų yra arklys.
 F. Arklys – tai gyvūnas, kuris būdavo beveik kiekvienoje sodyboje.
 G. Arklio žvengimas merginai pranašaudavo vedybas.
 H. Arkliui pavadinti yra labai daug žodžių.
 I. Apie žmogaus padėtį visuomenėje buvo galima spręsti iš arklio išvaizdos.
 J. Tikėta, kad arkliai turi ryšių su mirusiųjų pasauliu, gali nuspėti kieno nors artėjančią mirtį.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

III. RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMAS (Trukmė – 130 min.)

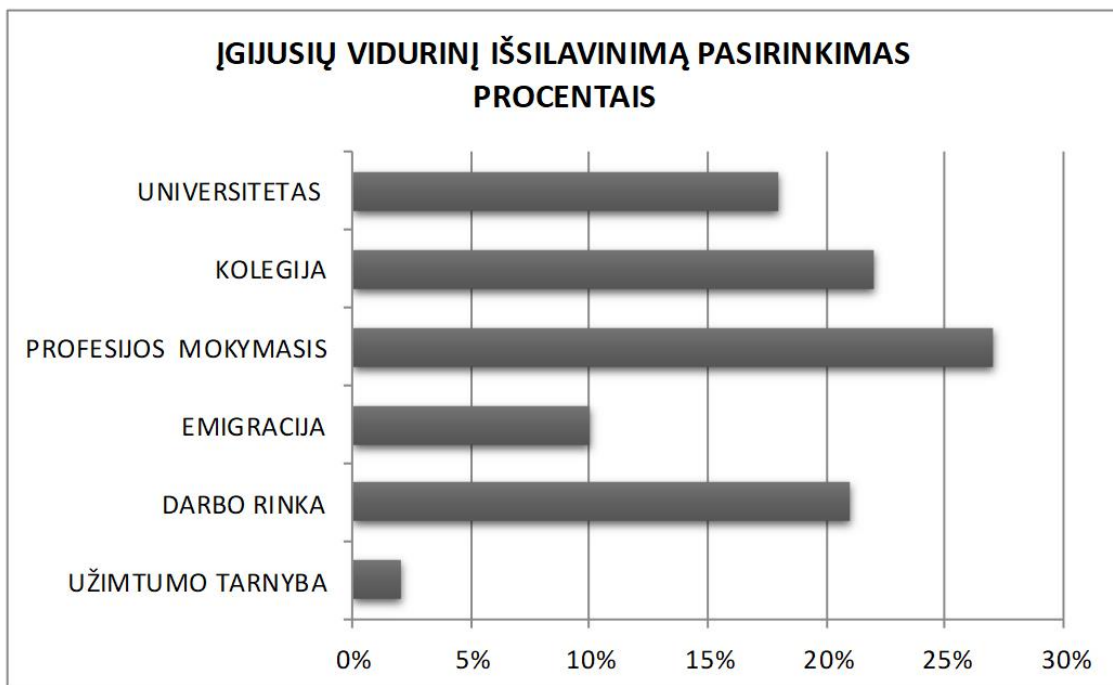
Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) uždutį ir parašykite 250–300 žodžių tekstą. (50 taškų)

A uždutis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Atestatas rankose, kas toliau: studijos ar darbo rinka?

Straipsnyje:

- pasvarstykite, ką veikia jaunuoliai, įgiję vidurinį išsilavinimą,
- remdamiesi pateikta diagrama aptarkite, ką renkasi jaunuoliai, įgiję vidurinį išsilavinimą: kuo greičiau įgyti specialybę, studijuoti universitete, pradėti dirbti ar emigruoti,
- išsakykite savo nuomonę, argumentuokite, kodėl taip manote.

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.*

B uždutis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Kur gyventi geriau: mieste ar kaime?

Straipsnyje:

- aptarkite, kokie, jūsų nuomone, gyvenimo mieste ir kaime skirtumai,
- remdamiesi įvestimi aptarkite skirtingas nuomones apie gyvenimą mieste ir kaime,
- išsakykite savo nuomonę, kur geriau gyventi, argumentuokite, kodėl taip manote.

1. Kaime gyventi tikrai nenorėčiau, pripratau prie miesto. Mieste gyvenimas tiesiog verda: čia visada yra ką veikti. Neįsivaizduoju, ką galima veikti kaime be uogavimo, grybavimo, darbo ir keleto kitų dalykų. Juk čia nėra nei daug koncertų, nei renginių.

(Mantas)

2. Žinoma, miestas žavi savo masyvumu, savo judėjimu, savo pasirinkimo laisve, įvairove. Kaime – grynas oras, ramybė, šviežios daržovės. Miestas kaimą papildo, kaip ir kaimas miestą. Norėčiau gyventi kaime, bet dirbti mieste.

(Gintė)

3. Kaime oras – grynas, sveikesnė aplinka gyventi, graži gamta, ramesnis gyvenimo ritmas, bendruomeniškumas, gera būsto kaina: už tą pačią sumą nusipirksi didesnę, geriau įrengtą gyvenamąją plotą.

(Jonas)

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.*

Juodraštis

Čia galite planuoti straipsnį.

Švarraštis

<i>Čia rašo vertintojai</i>		
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>

Čia rašo
vertintojai

I II III

Žodžių skaičius _____

RAŠYBINIO TEKSTO KŪRIMO VERTINIMAS

Kriterijus	Maks. taškų skaičius	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
TURINYS	5			
STRUKTŪRA	5			
STILIUS IR ŽODYNAS	5			
GRAMATIKA	5			
RAŠYBA IR SKYRYBA	5			
Taškai	25			

Taškų sandauga	$25 \times 2 = 50$			
----------------	--------------------	--	--	--

Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	-1 / -2 / -3 / -4 / -5			
---	------------------------	--	--	--

GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			
----------------------------	-----------	--	--	--